

CONCEPT

gemeente Goes

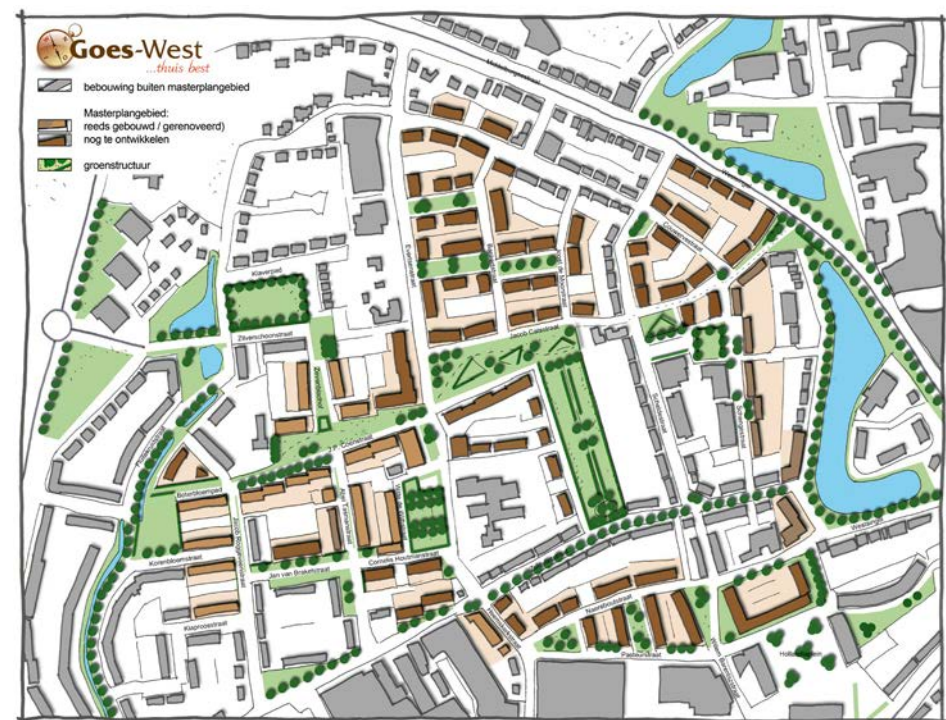
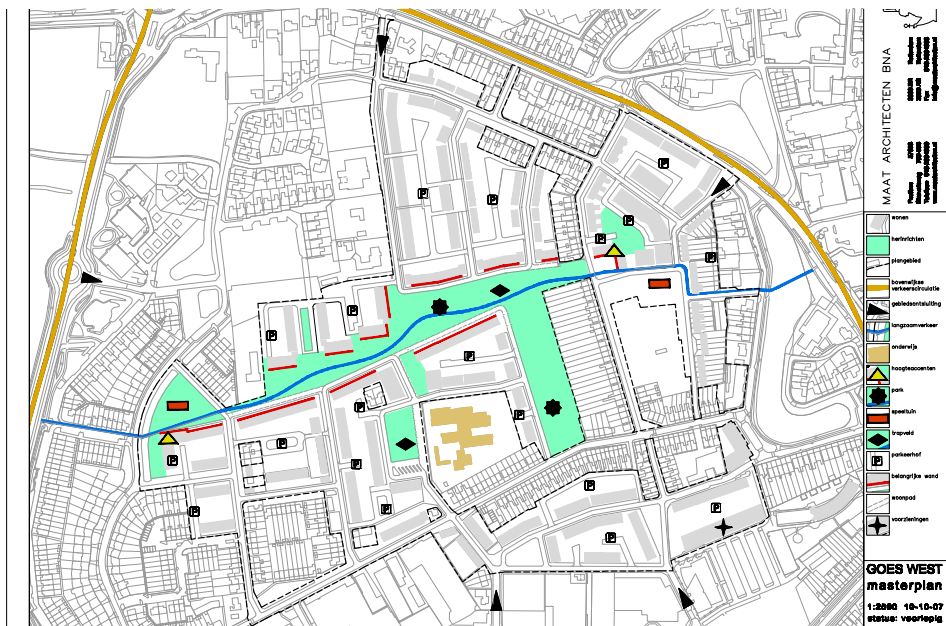
beveland
wonen

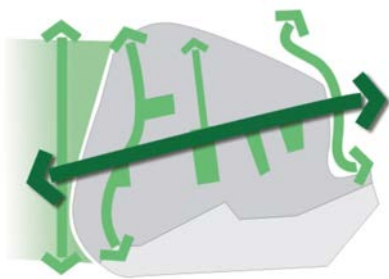

Goes-West

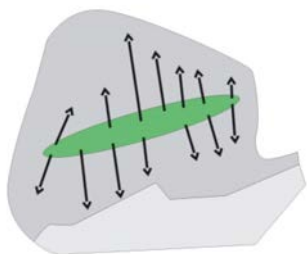
...thuis best

Beeldkwaliteitplan opstalontwikkeling
Herstructurering Noordelijk plandeel
Masterplan Goes-West
juli 2023

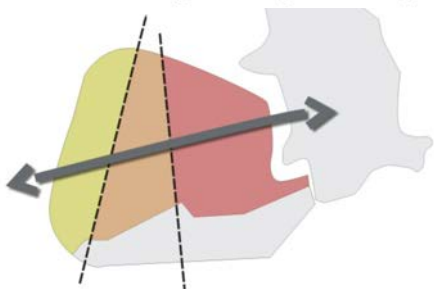

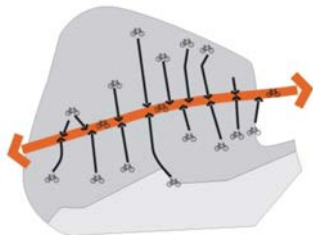
Koppeling van groengebieden

Groenbeleving tot diep in de wijk

Ruggengraat als samenbindend element tussen verschillende deelgebieden.

Voeding van de ruggengraat met langzaam verkeer

Inleiding

Bij de vaststelling van het masterplan Goes-West in 2006 is een beeldkwaliteitsplan voor de opstalontwikkeling vastgesteld door de gemeenteraad. In dit beeldkwaliteitsplan is de stedenbouwkundige ontwerpvisie die ten grondslag ligt aan het Masterplan Goes West vastgesteld als een basisvoorwaarde bij de verdere uitwerking en ontwikkeling van de herstructurering van Goes-West.

De inzichten over de verkavelingsvorm en de introductie van het conceptueel bouwen als bouwsysteem heeft er toe geleid dat in samenspraak met de klankbordgroep woonomgeving een nieuw beeldkwaliteitsplan voor het noordelijk plandeel is samengesteld waarin de kernwaarden uit het masterplan opnieuw zijn vastgelegd.

Een samenhangend beeld in architectuur moet ervoor zorgen dat de herstructurering van Goes West zich straks als een geheel manifesteert en het stedenbouwkundig ontwerp optimaal uitgewerkt wordt. De in dit beeldkwaliteitsplan aan bod komende regels zullen voor alle partijen die in de ontwikkeling participeren een bron van inspiratie zijn.

Deze regels zijn geformuleerd ten aanzien van de beeldkwaliteit van de bebouwing en de openbare ruimte. Ze zijn te onderscheiden in voorschriften en richtlijnen. De voorschriften zijn harde randvoorwaarden. De richtlijnen zijn richtinggevend waar met goede argumentatie van afgeweken mag worden, waarbij de achterliggende gedachte gerespecteerd dient te worden.

Binnen sommige deelgebieden zijn er specifieke plekken waar aanvullende of afwijkende regels voor geformuleerd zijn. Deze zijn als onderdeel van de regels voor de deelgebieden opgenomen.

Het Beeldkwaliteitsplan is gemaakt om Goes West een éénduidig karakter te geven. Binnen het plan bestaan echter deelgebieden die verschillen qua sfeer, situering in de wijk of aansluiting op de bestaande delen. Voor het eenduidige karakter van de gehele wijk zijn basisthema's omschreven. Deze leggen de grondgedachte neer voor de wijk. De aanvullende regels voor de deelgebieden duiden de stedenbouwkundige verschillen aan.

De voornaamste opgave is in het ontwerp een nieuwe tijdslaag toe te voegen aan de bestaande opbouw van bouwperiodes. Deze nieuwe laag dient, naast als zodanig herkenbaar te zijn, zich natuurlijk in de bestaande wijk te voegen en zo de wijkdelen uit verschillende periodes tot een harmonieus geheel te smeden.

De gemeente Goes en de ontwikkelende partijen streven naar de realisering van een hoogwaardig woon- en leefklimaat, niet alleen naar de inzichten van nu, maar ook tot ver in de 21e eeuw. Gezien het tijdspad van de gehele herstructurering van Goes West zal er een goede samenhang en afstemming plaats moeten vinden tussen het stedenbouwkundige plan, de architectuur en de inrichting van de openbare ruimte. Dit beeldkwaliteitsplan biedt daar het kader voor.

metselwerk ornamentering:
beeindiging goot met oor

metselwerk ornamentering:
rollaag + afgesmeerde pan

metselwerk ornamentering:
rollagen boven kozijnen

verbijzondering voordeur

verbijzondering voordeur

ontimmerde goot

gemetselde onderdorpel

ontimmerde goot

mastgoot

boeideel

gootklossen

metselwerk ornamentering

boeideel

metselwerk ornamentering:
rollaag + afgesmeerde pan

mastgoot

Basisthema's architectonisch beeld

Tuindorp

De wijk zal een tuindorppachtig karakter krijgen. Het stedenbouwkundig ontwerp en de profielen leggen dit karakter deels vast. De architectuur zal dit karakter verder moeten ondersteunen. Bestaande en nieuw te bouwen woningen dragen aan deze sfeer bij. Er moet vooral gekeken worden naar het karakter van het tuindorp: de overgang van straat naar privé, de geleding van de blokken, niet zo zeer naar de toen gebruikte stijlelementen. Binnen Goes West zijn gebieden uit verschillende bouwperiodes aan te wijzen. Deze historische ondergrond is bepalend voor de verschillende interpretaties. Een van de kenmerken van de Tuindorp-gedachte is dat de individuele woning ondergeschikt is aan het blok als geheel. Het blok heeft koppen en accenten op stedenbouwkundig belangrijke plekken. Het stedenbouwkundige ensemble en de architectuur van de woningen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Kritisch regionalisme*

** Het putten uit authentieke beelden en vormen uit de omgeving en deze een eigentijdse vertaling geven in de nieuwe opgave is een werkwijze die 'kritisch regionalisme' wordt genoemd.*

Als hoofdlijn voor de architectonische stijlkenmerken voor geheel Goes West geldt een hernieuwde interpretatie van de herkenbare, traditionele Hollandse woonbebouwing.

Om dit te bewerkstelligen zou de ontwerpmethode van het Kritisch Regionalisme de leidraad moeten zijn voor alle opgaven in Goes West.

Identiteit en diversiteit

Binnen Goes West zijn verschillende buurten te onderscheiden die elk hun eigen karakter hebben en waarbij de nieuwbouw dit karakter zal moeten versterken. De verschillende buurten zorgen ervoor dat de aanwezige diversiteit (jaren 30, naoorlogs en blokkenstructuur Nieuw Goes West) leesbaar blijft, en versterkt wordt. Daarnaast zal de groene drager ook een eigen identiteit krijgen.

*kritisch regionalisme: vertaling van herkenbare zwarte schuur naar woonhuis

Aandacht voor detail

Een ambachtelijke aandacht voor detail moet ervoor zorgen dat de verschillende woningen een gelijkwaardige uitstraling kennen.

Duurzame architectuur

Het realiseren van traditionele kwaliteiten in een eigentijdse architectuur en de toepassing van een tijdloze materiaal- en kleurkeuze, draagt bij aan de duurzame aard van de bebouwing.

Samenhang met de stedenbouwkundige karakteristiek

De landschappelijke en stedenbouwkundige omgevingskenmerken vormen een sterk samenhangend geheel met de architectonische uitstraling van de bebouwing. De verschillende architectonische sferen staan in direct verband met hun specifieke situering binnen het stedenbouwkundig concept.

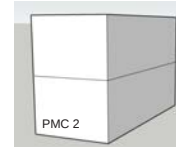
Kleur en materiaal

In het gebruik van natuurlijke kleuren en materialen wordt uitgegaan van een eenheid in de verscheidende materialen. De hoofdtoon van Goes West zal metselwerk zijn. Daarnaast kan er voor verbijzonderingen en voor toevoegingen zoals opbouwen en dakkapellen hout of zink toegepast worden. Daardoor ontstaat er door de wijk heen een zelfde behandeling van materiaal.

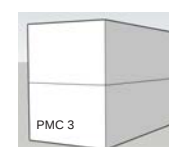
Per deelgebied is er een kleurtoneel omschreven. Rondom de groene ruggengraat zal de bebouwing donkerder zijn dan in de straten er loodrecht op. Daarnaast is er voor alle bebouwing een kleurenpalet gegeven, inclusief de kleuren voor de kozijnen en voordeuren, om hier samenhang in te brengen. Ook de kleuren van het plan vormen een verbindend thema.

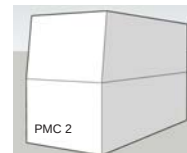
2 lagen plat 4,20m

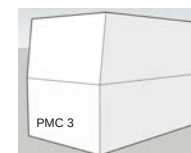
2 lagen plat 5,10m

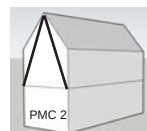
4,20m met terug liggende gevel

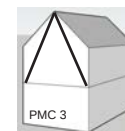
5,10m met terug liggende gevel

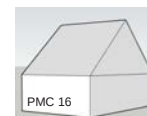
4,20m met kap

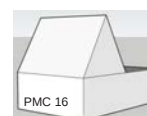
5,10m met kap

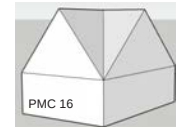
Levensloop met een volle kap

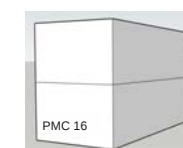
Levensloop met een halve kap

Levensloop met verbijzondering

levensloop plat

- haag in voortuin
- tuinmuur
- groene erfafscheiding
- accenten in de straatwand

Stedenbouwkundige verkaveling

Bij de herontwikkeling van het noordelijk plandeel zijn de bestaande straten als uitgangspunt genomen. De bestaande ondergrondse infrastructuur kan zodoende voor een groot deel gehandhaafd blijven. Wel zijn er in het gebied een aantal groene hoven toegevoegd waar autoluw aan gewoond kan worden en zijn er enkele binnenhoven voor het parkeren gemaakt. Hierdoor is er in de buitenruimte meer verblijfsruimte en ruimte voor groen. De oriëntatie van de woningen is gunstig voor zonnepanelen en er ontstaan kansen voor verbetering van de waterhuishouding.

Accenten

De verkaveling geeft aanleiding tot verbijzonderingen van de straatgevels op bijzondere punten (zie tekening pag 8). Vaak is dit op een hoek of juist in de zichtlijn van een plein of straat. Deze accenten geven de wijk identiteit, karakter en herkenbaarheid en verwijzen naar het tuindorp.

In de architectuur van de woningen kan dit tot uiting komen door de introductie van bijvoorbeeld een dwarskap of een andere architectonische verbijzondering in de voorgevel.

Deelgebieden en Ambities:

Parkwand-Noord

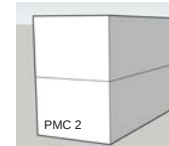
De groene ruggegraat wordt aan de noordzijde begrensd door bebouwing die zich als een doorlopende wand manifesteert. De architectuur, gezien de relatie met de achterliggende vooroorlogse bebouwing, dient enigszins traditioneel te worden vormgegeven.

Noordelijk plandeel

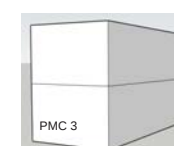
Het noordelijkste deel is in belangrijke mate bepalend voor het huidige karakter van Goes West. In dit gebied vindt nieuwbouw plaats, maar blijven de particuliere woningen gehandhaafd. Vandaar dat de regels hier op een onderlinge afstemming tussen de bestaande en nieuw te bouwen woningen gericht zijn.

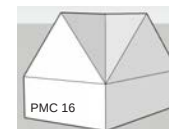
2 lagen plat 4,20m

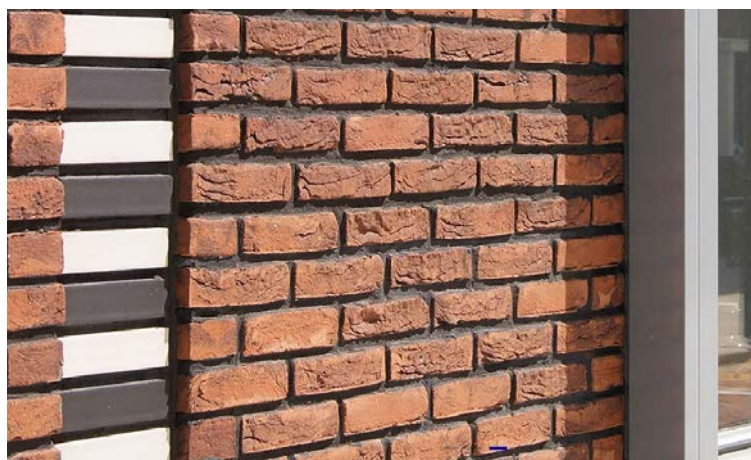
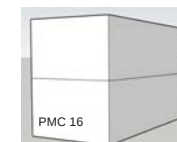
2 lagen plat 5,10m

Levensloop met
verbijzondering

levensloop plat

Parkwand-Noord

De architectuur dient aan te sluiten op de basis die al in Goes West gelegd is, maar met een hedendaagse uitwerking. Hier mag best gezien worden dat er verwezen wordt naar de traditionele tuindorp architectuur maar laat zien dat deze architectuur ook opnieuw te interpreteren is.

Vanwege de ligging aan de groene ruimte dient de bebouwing overwegend tenminst 2 laags te zijn.

Deze wand is bedoelt als enkelvoudig, doorgaand element met een bepaald ritme, de vormgeving is dus eenduidig.

Regels Beeldkwaliteit

straatbeeld

- voorgevels verspringend ten opzichte van elkaar

Bouwmassa

- 2 lagen plat (hoekwoning 1.5 tot 2 lagen met een kap)
- dominante goothoogte: +/- 600 cm vanaf peil.
Maximale goothoogte: +/- 900 cm vanaf peil (voor realisatie van eventueel een accent)

Accenten

- verbijzonderingen aan uiteinden rij en in zichtlijnen zoals aangegeven op de tekening

Daken

- plat afgedekt of als accent

Gevels

- basismateriaal: mestelwerk: bij voorkeur waalformaat
- donker rode / bruine tinten
- hoofdzakelijk staande raampartijen
- trasraam als donkere plint
- geen ramen tot aan de vloer

Detailering

- metselwerk ornamenteringen, bijv. rollagen / speklagen
- bijzonder detail rondom entree deur
- gootdetailering eenvoudig: mastgoot, of omtimmerde goot met zinken kraal, hoogte boeiboord niet meer dan 180mm

Erfafscheiding

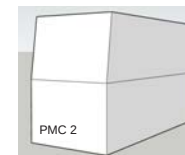
- voorzijde: groene erfafscheiding
- zijtuinen grenzen aan openbaar gebied/ binnengebied: begroeid gaashekwerk tot 180cm hoogte
- gebouwde voorziening op aangeduide plaatsen

Kleur

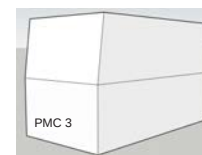
- hoeken en accenten in afwijkende kleur maar gelijkende toon
- kleur voordeur voor gehele wand gelijk, zie bijlage kleur
- kleur kozijnen crèmewit, draaiende delen of in kleur voordeur, of crèmewit

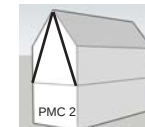
4,20m met terug
liggende gevel

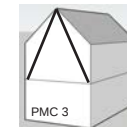
5,10m met terug
liggende gevel

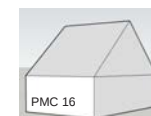
4,20m met kap

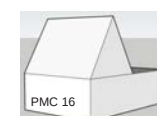
5,10m met kap

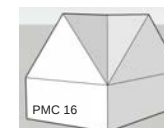
Levensloop met een
volle kap

Levensloop met
een halve kap

Levensloop met
verbijzondering

Noordelijk plandeel

De eerste 3 fasen van het noordelijk plandeel zijn oorspronkelijk van vlak na de tweede wereldoorlog, en bestaat uit de Evertsen-, Bankert-, Joost de Moor, Jacob Catsstraat en het westelijke gedeelte van de Couwervestraat.

De regels, opgesteld voor dit gebied zijn erop toegespitst de bestaande kwaliteiten van dit deel van de wijk te bewaren en te versterken. Van belang is het tuindorpkarakter en het streven is om elke straat een eigen identiteit te geven.

Door, waar mogelijk, het parkeren naar de binnenhoven te verplaatsen, kan een straatprofiel met eenzijdig parkeren op de kopse kanten van de bouwblokken toegepast worden. De vrijgekomen breedte wordt ingezet om meer groen in de straten en in de groene hoven te krijgen, in de vorm van bomen en voortuinen. Extra aandacht dient uit te gaan naar de binnenhoven.

accenten geven identiteit aan bouwblok

afwijkende verbijzondering op kop / overgang hoog laag

accent in rij

Regels Beeldkwaliteit

Straatbeeld

- voorgevel minimaal 1,5 m achter erfgrans

Bouwmassa

- 1 laag met kap en (hoekwoning 1 tot 1.5 lagen met een kap)
- dominante goothoogte: +/- 300 cm vanaf peil

Accenten

- verbijzonderingen aan uiteinden rij en in zichtlijnen zoals aangegeven op de tekening

Daken

- dakhelling langskap vrij
- keramische pannen: rood/ oranje

Gevels

- basismateriaal: mestelwerk: bij voorkeur waalformaat
- brons / bruine tinten
- hoofdzakelijk staande raampartijen
- trasraam als donkere plint
- geen ramen tot aan de vloer

Detailering

- metselwerk ornamenteringen, bijv. rollagen / speklagen
- bijzonder detail rondom entree deur
- gootdetailering eenvoudig: mastgoot, of omtimmerde goot met zinken kraal, hoogte boeiboord niet meer dan 180mm.

Erfafscheiding

- zijtuinen grenzen aan openbaar gebied/ binnengebied: begroeid gaashekwerk tot 180cm hoogte

Kleur

- hoeken en accenten in afwijkende kleur maar gelijkende toon
- kleur kozijnen crèmewit, draaiende delen of in kleur voordeur of crèmewit
- per straat of stedenbouwkundig ensemble een eigen identiteit qua steen of kleuraccent

Uitwerking beeldkwaliteit

Openbare ruimte

De samenhang in de wijk, ingegeven door de opzet van het plan en de richtlijnen ten aanzien van de architectuur, wordt ondersteund door het uiterlijk van de straten en open ruimten in de wijk.

Vanuit het oogpunt van beheer zal bij de inrichting van de openbare ruimte, ook rekening worden gehouden met de materialen zoals die reeds binnen de gemeente Goes en Goes-West worden toegepast.

Omdat het hier een herstructurering betreft, dient er naast aansluiting in architectuur, ook aansluiting op materialisering van de straatprofielen te zijn.

Naast straten waar aan weerszijde gewoond wordt, zijn er binnen het plan ook straten die aan de groene ruggengraat zijn gesitueerd. Deze straten krijgen naast de standaard aankleding ook een overgangs element naar het groen, zodat deze straten onderdeel worden van de groene zone.

Profielen

De profielen leggen naast de materialisering van de straten, de positie van de bebouwing ten opzichte van de erfgrans vast. Een van de uitgangspunten van de herstructurering is om elke woning een 'groene' voorzone te geven. De profielen leggen de afstand tussen de hoofdbebouwing vast, accenten of uitbouwen mogen dus doorsteken, al naar gelang ze omschreven zijn.

Bestrating

Omdat het plan veel lange rechte wegen bevat zal een lage snelheid van gemotoriseerd verkeer afgedwongen worden door middel van fysieke ingrepen. Goed vormgegeven drempels en verhoogde kruisingsvlakken lijken hiervoor de meest geschikte maatregelen.

Voor de bestrating van de verkeersstraten kan men uitgaan van de bestaande gebakken klinkerbestrating, mits er een duidelijk onderscheid is tussen bestrating en parkeervak. Deze laatste moet in een afwijkende kleur gerealiseerd worden. Bij een nieuw te kiezen bestrating zal deze qua kleur aan moeten sluiten op de al bestaande bestrating. Tussen de rijbaan en de parkeerstroken en of trottoir is een, duidelijk zichtbare, smalle trottoirband gedacht.

Groene Hoven

De groene hoeven kennen aan weerszijden een trottoir voor de ontsluiting van de voordeuren. Autoverkeer is hier niet toegestaan. De hoven beschikken over een groene invulling met ruimte voor waterberging en speelaanleidingen. In samenspraak met de nieuwe bewoners zal een inrichting van de groene hoven worden bepaald van gevel tot gevel (dus inclusief de voortuinzone).

Binnenhoven / parkeerstraten

Het bewonersparkeren gebeurt grotendeels op de zogenaamde binnengebieden. Door middel van grasstenen wordt de oppervlakte verharding van de parkeervakken zo klein mogelijk gehouden.

Groen

De straten krijgen een groen beeld. Dit komt door het plaatsen van bomen in de hoven en het geven van voortuinen met groene erfafscheidingen aan de woningen.

Daarnaast is de groene ruggengraat de groene drager van Goes West, en hebben de verschillende groene kamers ieder een andere uitstraling.

Bomen

Voorbeeld groenscherm gecombineerd met beukenhaag als erfafscheiding richting openbaar gebied.

Voorbeeld bouwkundige bloembak.

Voorbeeld haag aan voorzijde woning

Voorbeeld MOBILANE 'kant en klaar' haag.

Bomen geven een straat sfeer. Bij de keuze van de boom moet daarom rekening gehouden worden met de beoogde sfeer van de straat waar de boom komt te staan.

De intieme hoven zouden, door per straat verschillende boomsoorten te bepalen, elk een eigen karakter kunnen krijgen. Hier passen verschillende soorten bloeiende fruitbomen (sierkers, sierpeer, boskriek) of Esdoorn-soorten met verschillende herfst kleuren.

Daarnaast dient de beplanting vanzelfsprekend aan te sluiten op de al aanwezige bomen in de verschillende straten. (let op hydrologische situatie en grondslag)

De bomen zullen goed vormgegeven geplaatst moeten worden: een groot genoeg plantvlak, gebruik maken van boombeugels daar waar nodig. Ook wordt rekening gehouden met de bezonning van de zonnepanelen van de woningen en zal hier geen onevenredige hinder opgewekt worden.

De groene ruggengraat kan langs de randen begeleid worden door bijvoorbeeld de *Carpinus Betulus* (haagbeuk).

Boomgrootte

Voor de straten en hoven: 3e grootte bomen voor (8-12m)

Voor de groene ruggengraat: 1e/2e grootte bomen (12-20 m / 20+)

Straatmeubilair

Een verlichtingsplan zal ter zijner tijd ontworpen worden. Eén en ander dient te voldoen aan de eisen van de gemeente Goes. Daarbij zal voldoende zitgelegenheid worden voorzien in de hoven en in de groene ruggengraat.

bijlage Kleur

Binnen het plangebied zijn er een aantal passende kleuren voor te stellen. Een verschil in metselwerk of voegkleur is passender voor dit plan dan een grote variëteit aan verschillende kleuren kozijnen of draaiende delen. Om een onrustig beeld te voorkomen staan hieronder een aantal aanbevelingen voor de te gebruiken kleuren.

De kleuren die hieronder vermeld staan komen voor in de te renoveren woningen of zijn onziens passend.

donker groen	RAL 6005 RAL 6007 RAL 6009 RAL 6012	mosgroen flessengroen dennengroen grachtengroen
donker rood	RAL 3007 RAL 3003 RAL 3011	zwart rood robijnrood bordeauxrood
donkerblauw	RAL 5011 Sikkens U4.15.10, Gelders blauw	staal blauw
beige	Sikkens G0.08.84 Sikkens F2.15.75, Sikkens E8.35.65 RAL 1034	Bentheimer geel Zandsteengeel okergeel pastelgeel
gebroken wit	Sikkens G0.05.85, Mergelwit RAL 1013 RAL 1015 RAL 9001 RAL 9002	 paarlemoer licht ivoor grijsgebroken wit creme wit
smeedwerk	RAL 9005	ijzerglimmer